گفت‌وگو

سعید احمدیان

افشای آپشن‌های مختلف در قراردادهای فوتبالیست‌های کشورمان برای بالا بردن رقم قراردادها، بار دیگر از فساد حاکم بر فوتبال ایران پرده برداشته است؛ آپشن‌هایی مانند دریافت مبلغی به ازای هر پاس گل، گل یا گل نخوردن یا حتی دعوت به تیم ملی علاوه بر رقمی که در قرارداد ذکر شده، سبب شده تا بار دیگر جای خالی نظارت در فوتبال ایران که بستری برای سوءاستفاده از بیت‌المال را فراهم کرده است، احساس شود. امیرواعظ آشتیانی، مدیرعامل سابق استقلال که در زمان مدیریتش سعی در مبارزه با فساد داشت در گفت‌وگو با «جوان» در این رابطه صحبت کرده است.

گفت‌وگوی «جوان» با امیررضا واعظ آشتیانی مدیرعامل سابق استقلال درباره قراردادهای آپشن‌دار فوتبالیست‌ها

مدیران باشگاه‌ها با حیف و میل بیت‌المال دنبال قدرت‌نمایی‌اند

جناب واعظ، حتماً این روزها اخبار مربوط به آپشن‌ها و بندهایی که در قرارداد بازیکنان آمده است را شنیده‌اید، این مسئله را چطور ارزیابی می‌کنید؟

بحث آپشن‌ها یا موضوعاتی که در برخی قراردادهای بازیکنان وجود دارد، بحث جدیدی نیست و از زمانی که به اصطلاح فوتبال ایران حرفه‌ای شد، این اتفاقات هم عموماً بیشتر در دو تیم استقلال و پرسپولیس که در رقابت برای جذب بازیکن بودند، به وجود می‌آمد و این مسئله باعث می‌شد تا دلال‌ها بهترین فرصت را داشته باشند که این بازیکنان را با بهترین قیمت و بهترین شرایط به یکی از این دو تیم منتقل کنند. لذا موضوع جدیدی نیست، اما متأسفانه دست‌هایی در کار است که عمل برخی مدیران در گذشته را تطهیر و القا کند که قرار دادن آپشن‌های مختلف در قراردادها موضوع جدیدی است. این هم نشئت گرفته از رقابت کاذب بین مدیران دو باشگاه برای جذب بازیکن است. زمانی که من مدیرعامل استقلال بودم با تفاهمی که با مدیرعامل وقت پرسپولیس انجام دادیم چنانچه در فصل نقل و انتقالات اگر دو تیم، بازیکن خاصی مدنظرشان بود، تیم مقابل به مذاکره با این بازیکن ورود پیدا نمی‌کرد. چون اعتقاد داشتیم که این تعامل از رقم‌های کاذب قرارداد بازیکنان و از سوء استفاده دلال‌ها جلوگیری می‌کند.

اما حتماً تصدیق می‌کنید در فضای فوتبال حرفه‌ای چنین چیزی که دو باشگاه با هم توافق کنند با بازیکنی به صورت مشترک وارد مذاکره نشوند، دیده نمی‌شود!

قطعاً. در فضای حرفه‌ای دنیا فوتبال باشگاه‌ها خصوصی هستند و عمدتاً در بورس قرار داشته و سهام دارند. باشگاهی که خصوصی است و در بورس حضور دارد با یک دقت عمل برای خرید بازیکن اقدام می‌کند ولی در فوتبال ما که عمدتاً تیم‌ها دولتی هستند و پول قرارداد بازیکنان از بیت‌المال تأمین می‌شود و در عین حال هم برخی مدیران با پول بیت‌المال در جهت قدرت‌نمایی و مطرح کردن خودشان هستند و به دنبال این هستند از نردبان بیت‌المال برای شهرت خود استفاده کنند. در این فوتبال بهترین روش این است که دو یا چند باشگاه در خرید بازیکن با هم هماهنگ باشند. این می‌تواند هم در کاهش قیمت بازیکنان تأثیرگذار باشد و هم می‌تواند رقابت کاذب را کاهش دهد و دست دلال‌ها از پول مفت کوتاه می‌شود. متأسفانه این فضای کاذب وجود دارد و پولی هم که پرداخت می‌شود از جیب بیت‌المال است و طبیعی خواهد بود آپشن‌هایی مانند اضافه شدن مبلغ به قرارداد به ازای هر پاس گل، تعداد بازی و... هم توسط دلال‌ها به قراردادها اضافه شود.

در فوتبال دنیا اضافه کردن این بندها و آپشن‌ها پذیرفته شده است؟

این فرمول‌ها در فوتبال دنیا وجود دارد ولی آپشن‌ها در فوتبال حرفه‌ای دنیا بر اساس اصولی تعریف شده است و منطقی پشت ماجراست. در ایران اما مدیران باشگاه‌ها تنها یک چیز شنیده‌اند که در قرارداد بازیکنان در کشورهای حرفه‌ای آپشن‌هایی وجود دارد. این درس‌هایی است که مدیران فعلی از گذشته گرفته‌اند و متأسفانه روی آن روال حرکت می‌کنند. مدیران فعلی که سر کار هستند فکر می‌کنند روال غلطی که در گذشته وجود داشته درست بوده و آنها هم باید این مسیر را طی کنند.

این مسئله چه آسیب‌هایی را می‌تواند برای فوتبال ایران به همراه داشته باشد؟

اینگونه رفتارها بستر ساز فساد است و نشان می‌دهد که مدیران ما اصلاً مدیر نیستند و فضای حرفه‌ای‌گری در مدیریت را درک نمی‌کنند. نکته مهم‌تر ضایع کردن بیت‌المال است و واقعاً متأسفم چرا یک برخورد منطقی و اصولی در جهت این ناهنجاری مدیریتی که وجود دارد، انجام نمی‌گیرد. امیدوارم با تغییر مدیریت در هرم بالای ورزش، یکی از اهداف و برنامه‌های وزیر جدید ورزش این باشد که با این ناهنجاری‌های فرهنگی که نشئت گرفته از نگاه‌های فرهنگی بیمار یک دسته از مدیران است، ورود پیدا کند.

برای جلوگیری از این فساد چه اقداماتی باید صورت گیرد؟

اعتقاد دارم یکی از روش‌های اصلاح این وضعیت، انتخاب مدیران اصلح و شایسته است. وقتی مدیرانی مبتنی بر شایستگی انتخاب شوند، این یک رفتار و رویه فرهنگی اثرگذار است و این به جامعه نشان می‌دهد که مدیریت کلان کشور، بهترین‌ها و شایسته‌ترین‌ها را انتخاب می‌کنند. وقتی این افراد شایسته انتخاب شوند، قطعاً این افراد، مدیران شایسته‌ای را کنار خودشان قرار می‌دهند. اگر بخواهد عکس آن اتفاق بیفتد و مدیرانی ناتوان بر اساس فرمول‌های قبیله‌ای، باندی و جناحی انتخاب شوند، بالطبع این انتخاب ناصحیح که یک رویه غیر فرهنگی است باعث می‌شود آن افراد هم مدیرانی مانند خودشان انتخاب کنند.

علاوه بر انتخاب مدیران اصلح، چه راهکار دیگری می‌تواند به اصلاح این وضعیت کمک کند؟

معتقدم باشگاه‌ها طبق نظر کنفدراسیون فوتبال آسیا و فیفا باید با قانون تجارت اداره شوند. من بارها اشاره کرده‌ام تمامی هیئت مدیره باشگاه‌ها صوری و فرمالیته است. اگر بناست بر اساس فرمول قانون تجارت اداره شود، به وزیر ورزش هم پیشنهاد می‌کنم که در اولین گام مجمع‌های دو باشگاه استقلال و پرسپولیس تشکیل شود، هیئت مدیره را انتخاب کند و در آن جلسه بازرس قانونی انتخاب شود و بعد هیئت مدیره از بین خودشان یا از بیرون یک نفر را به عنوان مدیرعامل انتخاب کنند و صورتجلسه آن را به ثبت شرکت‌ها برسانند. صورتجلسه و جلسات ماهانه هیئت مدیره برای وزیر ارسال شود. رئیس مجمع یعنی وزیر به واسطه کارشناسان که صورتجلسه را مطالعه می‌کنند به این نتیجه می‌رسد که هیئت مدیره باشگاه بر اساس سیاست‌های وزارت ورزش جلو می‌رود یا سیاست‌هایی را بر اساس تفکر خودشان پیش می‌برند. همچنین وزیر تأکید کند که هیئت مدیره هر سه ماه یک‌بار ترازمالی را به وزارتخانه ارسال کند. قدم بعدی این است که سال مالی برای این دو باشگاه تعریف شود و به استناد این مسئله، حسابرس چند ماه زودتر از سال مالی در باشگاه حضور پیدا کرده و گزارش عملکرد مالی و مدیریتی باشگاه را تهیه کند و در زمان تعریف شده مجمع باشگاه برگزار شود.

این قطعاً به شفاف‌سازی مالی هم در باشگاه‌ها کمک می‌کند.

قطعاً، حسابرس تمامی قراردادها را مطالعه می‌کند و براساس آن در مجمع گزارش خود را ارائه می‌کند که مدیران باشگاه در مسیر استانداردهای مالی حرکت کرده‌اند یا نه، با تشکیل مجمع باشگاه که با ریاست وزیر ورزش برگزار می‌شود، بر اساس گزارش‌های مالی مشخص می‌شود که هیئت مدیره و مدیرعامل درست گام برداشته‌اند یا نه. اگر گام‌های هیئت مدیره در جهت تخریب باشگاه باشد، طبق قانون تجارت تحت تعقیب قانونی قرار می‌گیرند و در صورتی که در راستای منافع باشگاه باشد تشویق می‌شوند. لذا متر و معیاری به وجود می‌آید که مدیران در این دو باشگاه موفق بوده‌اند یا نه؟! اگر این موارد رعایت شود دیگر نیازی به سازمان‌های نظارتی دیگر نیست و این می‌تواند جلوی مفسده‌های مالی و اقتصادی را در باشگاه‌ها بگیرد.

در حال حاضر با توجه به اینکه این رویه رعایت نمی‌شود، نقش نهادهای نظارتی و بازرسی در جلوگیری از سوء استفاده از بیت‌المال چگونه باید باشد؟

وقتی این اتفاق نمی‌افتد و باشگاه‌ها فرمالیته عمل می‌کنند، وظیفه نهادهای نظارتی سنگین است و آنها باید به این قضیه ورود پیدا کنند و به وزارت ورزش تذکر دهند که چرا هیئت مدیره دو باشگاه بر اساس قانون تجارت اداره نمی‌شود؟ البته نمی‌دانم این تذکر داده شده یا نه اما این راهکار بهترین و تأثیرگذارترین روشی است که باشگاه‌ها به سمت دغلکاری مالی نروند و در مسیر درست قرار بگیرند، در ضمن سال به سال حساب‌هایشان حسابرسی می‌شود و مجمع هم برگزار می‌شود و سود و زیان آن مشخص می‌شود. علت اینکه استقلال و پرسپولیس میلیاردها تومان بدهی به جا گذاشته‌اند به خاطر این فرمول رعایت نشده است و اگر رعایت می‌شد همان سال اول متوجه می‌شدند که عملکرد هیئت مدیره منفی بوده است یا مثبت و برای گسترش فساد بسترسازی نمی‌شد.

گزارش

دنیا حیدری

فوتبال، هر روز با چالش و معضلی تازه روبه‌رو می‌شود. معضل‌هایی که راه‌حلی مناسب برای حل آن وجود ندارد. جدیدترین معضل این روزهای فوتبال، آپشن‌های عجیب قرارداد فوتبالی‌هاست. آپشن‌هایی که رقم‌های کذایی قراردادهای آنان را فضایی‌تر از قبل می‌کند. با این تفاوت که گنجاندن این آپشن‌ها در ظاهر قانونی است.

عقد قراردادهای میلیاردی در فوتبال، سال‌هاست که به یک معضل جدی و اساسی تبدیل شده، اما هیچ نیرویی تا به امروز قدرت مقابله با این مسئله را نداشته است. نه قانون‌های مطالعه نشده‌ای چون سقف قرارداد که کار را به جاهای باریک‌تر کشاند، نه سقف بودجه که باز هم تفاوتی در اصل مسئله به وجود نیاورد، نه انتشار رقم قرارداد بازیکنان به نام افشاگری و نه هیچ راه دیگری که مسئولان در پیش گرفتند و به نتیجه نرسید.

■ پول‌های زیرمیزی

سقف قرارداد که اجباری شد، پای پول‌های زیرمیزی به میان آمد، چراکه مدیران باید به هر ترفندی که می‌دانستند، رضایت بازیکنان مورد نظر خود را جلب می‌کردند تا قبل از آنکه حریف، آنها را راضی کند. بازیکن هم بدون شک به سمتی می‌رفت که پول بیشتری در انتظار او بود. طبق سقف‌های در نظر گرفته شده اگر قرار بود پیش بروند، شاید سر خیلی از مدیران بی‌کلاه می‌ماند. پس راهکارهای تازه‌ای برای جلب رضایت مالی بازیکنان به میان آمد؛ راهکارهایی که از رد و بدل شدن پول‌هایی جدا از آنچه در قراردادها نوشته شده بود خبر می‌داد.

■ همکاری دوجانبه با اسپانسر

پرداخت پول خارج از قرارداد توسط اسپانسر یکی دیگر از راه‌هاست. به این شکل که اسپانسرها بخشی از مبلغ قراردادی که با باشگاه‌ها دارند، به جای پرداخت یا واریز به حساب باشگاه، به صورت چک یا پرداختی‌هایی غیر از حساب مستقیم باشگاه به بازیکنان می‌دهند. مسئله‌ای که تقریباً به یک روال تبدیل شده است. این مسئله البته به سود اسپانسرها نیز است، چراکه ممکن است توافقاتی هم بین آنها و بازیکنان صورت گیرد و بازیکن هم چون پول خود را به طور مستقیم از اسپانسر دریافت می‌کند، می‌تواند در خلال مصاحبه‌های خود به تعریف از آنها پرداخته یا حتی گاه انتقاد کند تا زودتر و بهتر به خواسته‌های مالی‌اش برسد.

■ خانه، ویلا، زمین، ماشین و تیرآهن

چک گرفتن از اسپانسر، در واقع به معنای همان پول‌های زیرمیزی است که گاه به شکل خانه و ویلا خودنمایی می‌کند و گاه به شکل اتومبیل یا حتی تیرآهن! تابناک در گزارشی در این خصوص می‌نویسد: «در یکی از باشگاه‌های فوتبال که از اصفهان در لیگ حاضر شده، آپشن‌های عجیبی طی سال‌های گذشته روی قرارداد بازیکنان اضافه شد. عجیب‌ترین آن، دادن میلگرد و ضایعات آهن به جای بخشی از قرارداد بود! شکل کار نیز اینطور بود وقتی سقف قرارداد می‌گفت حق فلان بازیکن ۳۵۰ میلیون تومان است و او مثلاً ۵۰۰ میلیون تومان می‌خواست، باشگاه ۳۵۰ میلیون برای آن بازیکن به صورت نقدی در نظر می‌گرفت و ۱۵۰ میلیون تومان اضافه نیز با حواله میلگرد پرداخت می‌شد. البته حواله میلگرد روی قرارداد حرفه‌ای بازیکن نوشته نمی‌شد و بیشتر شبیه زیرمیزی بود، اما وجود داشت. بعدها باز هم این آپشن میلگرد در قرارداد بازیکنان افزایش یافت و تا جایی پیش رفت که تقریباً هیچ بازیکنی بدون دریافت حواله میلگرد، قرارداد نمی‌بست. جالب اینکه یکی از مسئولان باشگاه، مسئول فروش حواله میلگرد و واریز پول به حساب بازیکنان بود! یک باشگاه خودروساز هم علنی برای جلب رضایت ستاره نه چندان آماده، چند دستگاه ماشین ساخت خودش را از بیت‌المال و حقوق کارگران به فوتبالیست معروف پرداخت کرد و این کار چندین بار تکرار شد. حتی مدیرعامل یکی از بستگان خود را هم اینگونه در تیم قرارداد و برایش حقوق ۲۰۰ میلیونی نوشت تا صدای سرمربی تیم که از موضوع بی‌خبر بود در آید.» این نوع پرداختی‌ها در پرسپولیس هم زمان رویانیان با دادن ماشین‌های گرانقیمت به بازیکنان باب شد. البته اتومبیل‌هایی که بازیکنان مدعی بودند هرگز سندش به نام آنها نخورد و بیشتر شبیه یک بازی بود برای جلب رضایت آنان و شاید هم به نوعی گول زدنشان.

■ راهکار فاجعه‌بار

نحوه پرداخت پول‌های خارج از قرارداد سال به سال، تغییر می‌کند. به طوری که امروز شاید دیگر نتوان گفت پولی خارج از قرارداد مکتوب بین بازیکن و باشگاه رد و بدل می‌شود. در واقع امروز می‌توان به وضوح شاهد نحوه پرداخت باشگاه به بازیکنان بود. پرداختی‌هایی که در ظاهر قانونی است اما در واقع اسیر بندها و تبصره‌هایی است به مراتب بدتر و فاجعه‌بارتر از رد و بدل شدن پول‌های زیرمیزی یا حواله‌های ماشین، خانه، تیرآهن و میلگردی است که پیشتر داده می‌شد. امروزه مدیران برای جلب رضایت بازیکنان، راهی را در پیش گرفته‌اند که بیش از هر زمان دیگری تیشه به ریشه فوتبال می‌زند و نگران کننده‌تر از پرداختی‌های غیر متعارف گذشته است. راهکار جدید مدیران، اضافه شدن آپشن‌های خاص به قرارداد بازیکنان است. آپشن‌هایی که بابت کوچکترین حرکت بازیکنان، مبلغی گزاف به آنها می‌دهد!

■ راه فرار قانونی

طبق عرف، بازیکنان وظیفه دارند بابت قراردادی که می‌بندند و پولی که می‌گیرند، برای باشگاه‌های خود بازی کنند. در حالی که این روزها انجام وظایف ذاتی و طبیعی بازیکنان فوتبال در قراردادها تبدیل به آپشن شده است. آپشن‌هایی که بازیکن بابت هر کدام از آنها که جزء وظایفش نیست، مبلغی جداگانه دریافت خواهد کرد. مبالغی که البته کم هم نیستند. گلزنی، حفاظت از دروازه، دادن پاس گل و ... جزء وظایف هر بازیکنی است، اما نه امروزه و در قراردادهایی که فاجعه‌بارتر از ترکمنچای هستند! در واقع این بندها و تبصره‌ها که کاملاً قانونی به نظر می‌رسند، مسئله‌ای فسادآور هستند که باعث می‌شود بازیکن بابت کوچکترین حرکتی که در زمین بازی دارد از باشگاه مبلغی کلان طلب کند و در صورتی که با آن موافقت نشود، شانه از زیر بار مسئولیت خالی می‌کند. طبق قراردادهای جدید که آپشن‌های خاص آن طی روزهای اخیر سر و صدای زیادی به پا کرده، بازیکن بابت گلزنی بیش از تعدادی که برسر آن توافق کرده، کسب عنوان آقای گلی، کلین شیت‌ها، دعوت به تیم ملی و... مبالغی فرای آنچه و رقم قرارداد او با باشگاه به حساب می‌آید دریافت خواهد کرد. مبالغی که گاه قراردادها را از مرز یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان نیز فراتر می‌برد، اما هم قانونی است و هم اعتراضی از سوی مسئولان سازمان لیگ و... را به دنبال ندارد. اتفاق تأسف‌بار و ناخوشایندی که به واسطه یک ترفند نابخردانه به فوتبال اضافه شده و می‌رود که کمر آن را برای همیشه بشکند!

قراردادهایی که با ترفندهای مختلف میلیاردی می‌شوند

از تیرآهن و ماشین تا زمین و ویلا

بندهایی برای تضعیف فوتبال

نگاه

شیوا نوروزی

فوتبال ایران به ظاهر حرفه‌ای شده اما با یک بررسی اجمالی نیز می‌توان به این واقعیت پی برد که فوتبال ما تنها لقب حرفه‌ای را یدک می‌کشد. در این بین دلالان، دست‌های پشت پرده و بازیکنان فرصت‌طلب از بی‌قانونی موجود و آشفته‌بازاری که در اثر سوءمدیریت ایجاد شده کمال استفاده را می‌برند و با عقد قراردادهای نجومی آن هم با افزودن بندهای عجیب و غریب جیب‌شان را پر می‌کنند. هرچه از فصل جدید لیگ برتر می‌گذرد کیفیت بازیکنان شاغل در این لیگ بیش از پیش عیان می‌شود. با گذشت ۱۱ هفته از لیگ برخی از بازیکنان که متأسفانه تعدادشان کم هم نیست، به رغم رقم بالای قراردادشان نه تنها کمکی به تیم شان نکرده‌اند، بلکه از نیمکت‌نشینی در بازی‌های برگزار شده بیشترین سود نصیب‌شان شده است، چراکه تمامی آپشن‌های قید شده در قرارداد در جهت افزایش دستمزدها تنظیم شده و هیچ خبری از جریمه برای کم کارها و بازیکنان بی کیفیت نیست!

حیف و میل کردن پول بیت‌المال از سوی باشگاه‌های دولتی داستان عریض و طویلی دارد و پرداختن به همه ابعاد این مسئله قطعاً در این مطلب نمی‌گنجد، اما در فصل جاری برخی‌ها از نبود نظارت و سوءمدیریت حاکم بر فوتبال حسابی خوش به حالشان شده است. این بازیکنان که تعدادشان به شدت رو به افزایش است با گنجاندن آپشن‌های من درآوردی و غیرمرسوم (حداقل در فوتبال ایران) پول‌های کلانی را به جیب می‌زنند. بر کسی پوشیده نیست که فوتبال ایران سراسر دولتی است و با بودجه دولتی اداره می‌شود. در بین این تیم‌ها سرخابی‌ها بیش از پیش مورد حمایت مستقیم وزارت ورزش هستند. منتها به جای آنکه نظارت بالاترین مرجع ورزشی کشور بر این دو تیم بیشتر باشد بی‌توجهی باعث شده تا تیم‌های بزرگ کشور اسیر فرصت‌طلبی دلالان شوند. در فوتبالی که با حاشیه دست و پنجه نرم می‌کند و در دام ناپاکی‌های زیاد افتاده در نظر گرفتن پاداش برای بازیکنان کمی عجیب به نظر می‌رسد. پروسه به خدمت گرفتن بازیکن در فوتبال ما به قدری پیچیده است که فقط دست‌های پشت پرده از آن سردر می‌آورند و مدیران باشگاه‌ها هم تنها در جهت بالا بردن سطح توقعات بازیکنان و دستمزدهایشان قدم بر می‌دارند. در فوتبال روز دنیا سرمربی، استعدادیاب‌ها و نماینده باشگاه‌ها پس از بررسی دقیق وضعیت یک بازیکن و در صورتی که کادرفنی و مدیران تیم از همه لحاظ بازیکن مدنظر را تأیید کردند با مدیر برنامه رسمی او وارد مذاکره می‌شوند؛ مذاکره‌ای کاملاً حرفه‌ای و با در نظر گرفتن منافع باشگاه. اینجا اما شرایط جور دیگری رقم می‌خورد؛ بازیکن از طرق مختلف و از طریق افراد مختلف و بعضاً معلوم‌الحال به مربیان معرفی می‌شوند. در آخر نیز با پادرمیانی واسطه‌ها معامله جوش می‌خورد و قراردادهای آنچنانی به ثبت می‌رسد. گذشت زمان مشخص می‌کند که خرید فلان بازیکن با رقم میلیاردی علاوه بر هدر دادن بودجه‌ای که از جیب مردم پرداخت می‌شود چه ضرری هم به تیم می‌زند. اوضاع وقتی وخیم می‌شود که همه می‌فهمند فلان بازیکن نیمکت‌نشین برای هیچ و پوچ چه پاداش‌هایی از جیب مردم می‌گیرد و کیفش را می‌کند. به عنوان نمونه مهاجم جدید آبی‌ها که در این فصل به این تیم اضافه شده در صورتی که آقای گل شود، ۱۵۰ میلیون تومان پاداش می‌گیرد و قهرمانی استقلال در لیگ، جام حذفی و درخشش در آسیا نیز پاداشی جداگانه برای این بازیکن دارد، فرقی هم نمی‌کند که طرف در افتخارات احتمالی نقشی داشته یا خیر. گل نخوردن فلان دروازه‌بان معروف و گلزنی مهاجم جوان نمونه‌های دیگری است برای اینکه ثابت کنیم هیچ نظارتی بر عقد قراردادها وجود ندارد. وگرنه عالم و آدم می‌دانند وظیفه مهاجم گل زدن است و وظیفه سنگربان گل نخوردن. اینکه برای هر بازی پاداشی جداگانه درنظر گرفته می‌شود واضح است که دلالان بیش از پیش حواسشان به بالا بردن رقم قرارداد بوده و مدیران مسئول هم که فقط به مطرح شدن در روزنامه‌های ورزشی اهمیت می‌دهند و برایشان فرقی ندارد بودجه‌ای که برایش زحمتی نکشیده‌اند چگونه خرج شود. انتقاد هم که می‌کنیم آقایان سینه سپر می‌کنند و می‌گویند همه تیم‌های مطرح دنیا به بازیکنانشان پاداش می‌دهند. البته اشاره نمی‌کنند که ستاره‌هایی چون رونالدو، مسی و سایرین چگونه با جان و دل برای تیمشان زحمت می‌کشند، گلزنی می‌کنند و زندگی حرفه‌ای دارند. نه اینکه روی نیمکت بنشینند و در شرایطی که فایده‌ای برای تیمشان ندارند پاداش به جیب بزنند. چطور می‌توان این همه حیف و میل از بیت‌المال را آن هم به نفع عده‌ای فوتبالیست بی کیفیت و واسطه‌هایشان دید و دم نزد؟!

ستاره‌هایی که در ازای حقوق هنرنمایی می‌کنند

اینجا خبری از آپشن نیست

حاشیه

فریدون حسن

فوتبال حرفه‌ای دنیا بر خلاف آنچه ما می‌شناسیم سازوکار کاملاً منطقی و با برنامه‌ای دارد که مطابق آن پیش می‌رود و کوچک‌ترین تخطی از این سازوکار و برنامه با شدیدترین برخوردها روبه‌رو می‌شود.

نوع عقد قرارداد با بازیکنان و بندهای موجود در آن نیز شامل این موارد می‌شود، بر خلاف آنچه در فوتبال مثلاً حرفه‌ای ایران دیده می‌شود، قراردادهای بازیکنان فوتبال حرفه‌ای دنیا از جمله ستارگان به صورت شفاف، بدون آپشن‌های من درآوردی و کاملاً رسمی و دوطرفه و مکتوب بسته می‌شود. نکته جالب در قراردادهای بازیکنان بزرگ فوتبال اروپا این است که این قراردادها به صورت محرمانه در اختیار باشگاه و بازیکنان است و به ندرت اتفاق می‌افتد که مبلغ قرارداد یا مفاد آن در اختیار افکار عمومی قرار گیرد. در خصوص ستاره‌ها و بازیکنان بزرگ نیز تنها مدت و مبلغ قرارداد آن هم در مواقع نقل و انتقالات و برخی شرایط خاص میزان آن فاش می‌شود.

به موارد زیر در خصوص دو باشگاه بزرگ فوتبال اسپانیا یعنی رئال‌مادرید و بارسلونا دقت کنید: سال گذشته یکی از سایت‌های خبری شهر مادرید اسناد محرمانه‌ای را از داخل باشگاه رئال به دست آورد که براساس آن کریستیانو رونالدو برای یک فصل بازی مبلغ ۱۷ میلیون یورو دریافت می‌کند.

کریت بیل یکی از گران‌قیمت‌ترین بازیکنان دنیا ماهانه مبلغ ۱۱ میلیون یورو و سرخیو راموس کاپیتان رئال ۱۰ میلیون یورو دستمزد می‌گیرند. در خصوص باشگاه رقیب یعنی بارسلون هم یکی دیگر از سایت‌های خبری اسپانیا مدعی شد که لیونل مسی ماهانه ۲۱ میلیون یورو و سوارز و نیمار هر کدام ۱۰ میلیون یورو دریافت می‌کنند که البته هیچ کدام از ارقام ذکر شده چه در خصوص بازیکنان رئال و چه در خصوص ستاره‌های بارسا جنبه رسمی و قانونی ندارد.

■ آپشن بی‌آپشن

نکته جالب در خصوص این قراردادها اینکه در قراردادهای بازیکنان رئال مادرید و بارسلونا و در تنظیم قراردادهای باشگاه‌های بزرگ دیگر مثل منچستر یونایتد، بایرن مونیخ، یوونتوس و... به جز آنچه در متن رسمی و مصوب قرارداد آمده هیچ آپشن یا امتیاز دیگری برای بازیکن در نظر گرفته نمی‌شود. ستاره‌های فوتبال دنیا با امضای قرارداد، موظف می‌شوند برای تیمشان بازی کرده، مالیاتشان را خودشان پرداخت کنند و مانند تمام شهروندان یک کشور برابر قانون مساوی هستند و اگر بابت قراردادی که منعقد شده کم‌کاری کنند یا خلاف آن را انجام دهند به طور حتم با برخوردی جدی روبه‌رو خواهند شد.

■ امکانات برای همه

مسئله مهمی که در این میان نباید از آن غافل بود، اینکه شرکت‌های تولیدی و تجاری ناوار و بزرگ دنیا همواره برای معرفی محصولات خود دست به دامان ستاره‌های فوتبال و باشگاه‌های بزرگ می‌شوند و این امری طبیعی است که فوتبالیست‌های بزرگ دنیا از آخرین امکانات و تکنولوژی بهره‌مند باشند، اما این مسئله تنها در اختیار چند بازیکن آن‌هم به صورت آپشن چنانچه در فوتبال ایران دیده می‌شود، قرار نمی‌گیرد بلکه برای تمام اعضای باشگاه در نظر گرفته می‌شود و همه به صورت یکسان از آن مزایا استفاده می‌کنند.

■ تعهد دوجانبه

بازیکن شاغل در فوتبال حرفه‌ای دنیا با هر اسم و رسمی باید در قبال قراردادی که منعقد می‌کند برای تیم و باشگاهش بازی کند، گل بزند، گل‌سازی کند، گل نخورد و نسبت به باشگاه، متعهد و دلسوز باشد و تمامی این موارد با همان مبلغ اصل قرارداد تضمین می‌شود و بازیکن آنها را رعایت می‌کند و در ازای آن حقوق دریافت می‌کند، باشگاه هم به اصول و ضوابط خود پایبند است و شأن و شئون بازیکن را حفظ می‌کند، در این میان نه خبری از آپشن‌های من درآوردی و آنچنانی هست و نه خبری از کم‌کاری و افسارگسیختگی و خط و نشان کشیدن بازیکن برای باشگاه، تعهدی که در این بین موجود است دوطرفه بوده و هر دو طرف نسبت به اجرای آن کوشا هستند.